1851. No. 49.

DRENTSCHE COURANT.

Vrijdag, den 20 Junij.

Deze Courant kost in het ½ jaar *f* 1-60, buiten Assen vrachtvrij *f* 1-75; de advertentiën van 1-5 regels *f* 1, en voor iederen regel meer 15 cent bij elke plaatsing, behalve 35 cent zegelregt. — Boekaankondigingen 20 pct. rabat. — NB. Advertentiën voor de 1e bladz. kunnen Maandags en Donderdags uiterlijk tot 6, die voor de 4e bl. tot 10 ure 's avonds aangenomen worden.

GEDEPUTEERDE STATEN der Provincie DRENTHE,

Brengen ter kennis van de belanghebbenden, dat naar aanleiding van art. 103 der wet van 6 Julij 1850 (Staatsb. no. 39) bij de Provinciale Drukkers de Heeren *van Gorcum & Comp.*, te Assen, algemeen verkrijgbaar zijn gesteld:

De begrooting der kosten van het Provinciaal Bestuur voor zoo veel het Rijks Bestuur is en *die der enkel Provinciale en Huishoudelijke Inkomsten en Uitgaven*, beide voor de dienst van 1852, zoo als die aan de Leden der Provinciale Staten zijn gezonden, om ter aanstaande gewone zomervergadering in overweging te worden genomen.

Gedeputeerde Staten voornoemd,
Assen, DE VOS VAN STEENWIJK.
13 *Juvij* 1851. *Ter ordonnantie van Dezelve*,
W. H. HOFSTEDE.

Nederland.

18 *Junij*. De Eerste Kamer heeft, in hare zitting van 16 Junij, beraadslaagd over het ontwerp van wet, betreffende het verleenen van schadeloosstelling aan leden der voormalige Eerste Kamer. De heeren *van Eysinga*, *van Rijckevorsel*, *Jordens*, *van Beeck Vollenhoven*, *van Nispen* en *Tonckens* hebben ten gunste van het ontwerp, wat het hoofdbeginsel betreft, het woord gevoerd. Zij hebben echter de artt. 2 en 3 geenzins goedgekeurd, maar die beschouwd als onkiesch, zelfs vernederend, voor het collegie, welks leden het hier geldt. Andere leden hebben daarentegen het ontwerp met kracht bestreden. Ten laatste is het ontwerp *verworpen* met 19 tegen 15 stemmen; de heer *Tonckens* heeft o.a. vóór gestemd. Daarna is, zonder discussie, met algemeene stemmen, *aangenomen* het ontwerp van wet, betreffende de schatkistbiljetten. De behandeling der beide andere wetten, die dien dag aan de orde gesteld waren en het departement van Justitie betreffen, is, op verzoek van den Minister, uitgesteld tot een nader te bepalen dag.

— Den 15 is H.M. de Koningin van H.D. buitenlandsche reis op het Loo teruggekomen.

— De *Indépendance Belge* meldt, dat de heer *Nedermeijer van Rosenthal*, thans Minister van Justitie, den baron *Bentinck*, onzen gezant aan het Hof van Belgie, zal vervangen, en dat alsdan de heer *van der Linden*, lid der Tw. Kamer, tot Minister van Justitie zal worden benoemd.

— De cholera heeft zich op verscheidene plaatsen van Java en ook op Celebes vertoond, hoewel die zich niet met zoodanige snelheid uitbreidt als in 1821. Den 5 April had zich de ziekte het eerst te Samarang geopenbaard, en in tien dagen 440 personen op eene bevolking van 82,000 zielen, aangetast, waarvan 162 overleden waren, waaronder 136 inlanders en 15 Europesche militairen. Nadere berigten tot den 18 luiden, naar de omstandigheden, gunstig; de sterfte was met 50 p.ct. verminderd. Te Soerabaija had men eenige weinige gevallen onder de militairen, maar niet onder de bevolking gehad. Te Macasser had het uitbreken der cholera aanvankelijk eenige verslagenheid onder de bevolking veroorzaakt, die echter spoedig verminderde bij de over het algemeen gunstige uitwerking der toegediende geneesmiddelen; de ziekte was ook spoedig afgenomen. Eene vergadering van geneeskundigen was te Batavia gehouden, die eenige algemeene leefregelen en geneesmiddelen hadden vastgesteld en openbaar gemaakt.

— Den 16 dezer is te Zwolle het eerste kanaalpand der Overijsselsche kanalisatie, en wel dat van Zwolle tot aan het Langeslag, aangenomen voor de som van *f* 27,900 door den heer *J. Arntz*, te Milligen. De hoogste inschrijving beliep *f* 41,000. Men zegt, dat de begrooting was *f* 29,000.

— Vroeger is medegedeeld, dat de resident van de westerafdeeling van Borneo te Batavia was aangekomen, medebrengende drie Chinesche afgevaardigden, die de onderwerping hunner stamgenooten ter Westkust van Borneo aan de Nederlandsche regering kwamen doen. Deze afgevaardigden werden den 31 Maart jl. door den Gouverneur-Generaal in plegtige audiëntie ontvangen. Zij betoonden, op de wijze der Chinezen, berouw, zij verzochten met duidelijke stem vergiffenis, en boden, namens de drie vijandelijk geweest zijnde kongsies, in nederigheid en met den meesten eerbied, een klein geschenk als hulde aan. Door Z Exc. werden die betuigingen van berouw, nederigheid en eerbied aangenomen, met het tot hulde strekkende geschenk, de vergiffenis werd niet afgewezen, met kennisgave, dat de resident der Wester-afdeeling van Borneo gemagtigd was, definitive schikkingen te beramen en voor te stellen, een en ander met de verzekering, dat het Nederl. Gouvernement hunne nijverheid wenscht te beschermen; maar nimmer het Nederl. gezag ongestraft zal laten honen. Nadat de afgevaardigden te kennen hadden gegeven, het verhandelde te hebben begrepen, en hadden verzocht, dat hun de verdere beschikkingen van het gouvernement zouden worden medegedeeld, door den op Pontianak gevestigden resident, die 's gouvernements vertrouwen bezit, zij zijn weder uitgeleid. Men mag de hoop voeden, dat op deze wijze en onder de beraamde schikkingen, de rust in de Wester-afdeeling van Borneo, zooveel mogelijk zal zijn hersteld.

» 19 *Junij*. Naar men verneemt, zijn op last van den Koning, door den heer Staatsraad-Directeur van H.ds. kabinet, hunne Exc. de tijdelijke Ministers voor de zaken der eerediensten aangeschreven, de noodige circulaires uit te vaardigen, ten einde men in de verschillende kerken, bij het houden der godsdienstoefeningen, in de gebeden indachtig zij aan den gezegenden toestand van H.M. de Koningin, en 's Hemels bescherming worde afgesmeekt voor Hare gelukkige bevalling. Op zondag, 29 dezer, zal met het houden dier gebeden een aanvang worden gemaakt.

— Den 14 dezer is het 6e landhuishoudkundig congres te Goes gesloten; in het volgende jaar zal dit congres te Leeuwarden worden gehouden.

Buitenland.

18 *Junij*. Van zijde der Spaansche Regering is verklaard, dat dezelve in Portugal niet zoude tusschen beide komen, zoolang de troon van *Donna Maria* ongeschonden werd gelaten, en ook dan nog niet dan met goedvinden van de mogendheden, die het viervoudig verbond hebben onderteekend. — In Portugal heerscht overal rust. — Men zegt, dat de Pruissische gevolmagtigde bij den Bondsdag te Frankfort verklaard heeft, dat, hoezeer Pruissen er niet op aandrong, dat de zitting, waarbij zijn gevolmagtigde voor de eerste maal was tegenwoordig geweest, als de eerste zitting van den Bondsdag zou gelden, het echter ook niet alles zou erkennen, wat door den Bondsdag was verrigt, vóór dat Pruissen daarbij vertegenwoordigd was. Men wil, dat Pruissen op deze wijze zoekt ontslagen te worden van het betalen van zijn aandeel in de kosten der bezetting van Hessen door Bondstroepen. — De Senaat van Hamburg heeft geprotesteerd tegen de vermeerdering der Oostenrijksche bezetting in die stad. — Het Engelsche Huis der Gemeenten heeft eene som van 300,000 pond toegestaan voor oorlogskosten tegen de Kaffers; Lord *Russell* had zich vooraf stellig verbonden aan de Kaapkolonie eene grondwet en vertegenwoordigend ligchaam te geven.

— Het bevestigt zich, dat de Graaf *de Bocarmé* ter dood veroordeeld en de Gravin vrijgesproken is. Ten aanzien van de uitspraak, verneemt men nog het volgende: toen de Jury met haar verdict gereed was, werd *de Bocarmé* het eerst binnengebragt; hij is bedaard en onverschillig. Mevrouw *de Bocarmé* komt onmiddelijk na haar echt-

genoot in de audiëntie-zaal, een sluijer bedekt haar gelaat, zij laat haar hoofd hangen, maar haar gang is vast en het is in weerwil van haren sluijer te zien, dat als zij ontroerd is, die ontroering goed bedwongen wordt. De Griffier leest de uitspraak der Jury. Bij het verschrikkelijk *ja!*, dat *de Bocarmé* schuldig verklaart, behoudt hij geheel en al zijne onverschilligheid, naauwelijks wordt daardoor de kleur van zijn gelaat een weinig veranderd. Maar, toen hij het *neen!* op alle vragen, zijne vrouw betreffende, hoort uitspreken, komt er een glans van vreugde op zijn gelaat, hij werpt steelsgewijze een blik op zijne echtgenoote, die vol tevredenheid schijnt. Mevrouw *de Bocarmé* blijft dezelfde, geene beweging, geen enkele trek verraadt de gevoelens, die haar thans kunnen bezielen, noch vreugde om haar zelve, noch smart om haar echtgenoot. De President spreekt hare invrijheidstelling uit. Op dit oogenblik rigt haar man op haar een blik, even teeder als de eerste; zijne oogen zoeken die zijner echtgenoote, maar zij staat op en verlaat langzaam de zaal, zonder zelfs het hoofd naar de zijde haars echtgenoots te wenden. Terwijl zij heengaat, zegt de Graaf eenige woorden tegen haar verdediger, den heer *Harmignies*, die weenende het gelaat met zijn zakdoek bedekt, en bedankt hem voor de verdediging zijner vrouw. Het Hof vraagt daarna den veroordeelde of hij nog eenige aanmerkingen heeft op de toepassing der straf. Deze wenscht zich eenige seconden met zijn verdediger, den heer *de Paepe*, te beraden en antwoordt daarna: „*Niets, dan alleen dat ik onschuldig ben!* Hij sprak die woorden met zekere ontroering uit, maar herstelde zich spoedig, en terwijl het Hof nog beraadslaagt, spreekt hij bedaard met de heeren *de Paepe* en *Harmignies*. Te elf ure trad het Hof binnen en veroordeelde *de Bocarmé* ter dood en bepaalde dat het vonnis zou worden uitgevoerd, op eene der openbare pleinen van Mons. De Graaf wil in cassatie komen, zoodat het bloedig drama nog wel eens weder voor een ander Hof kan gespeeld worden. De beslissing der Jury zou genomen zijn, ten opzigte van den Graaf met *algemeene* en ten aanzien der Gravin, met 10 tegen 2 stemmen. Het vonnis van den Graaf en de Gravin *de Bocarmé* heeft te Bergen veel indruk gemaakt. Het publiek is vooral weinig ingenomen met de houding van de Gravin jegens haar gemaal, wien zij na hare vrijspraak zelf geen blik heeft toegeworpen; zij moet zelfs geweigerd hebben den Graaf te bezoeken, die zulks verzocht had. De Graaf is altijd even koud en onverschillig; alleen heeft hij zijn genoegen er over betuigd, dat zijne vrouw in vrijheid is gesteld, om althans voor hare kinderen te zorgen. De Gravin is, op haar verzoek, den afgeloopen nacht nog in de gevangenis gebleven. Men meent, dat ze zich in een geestelijk gesticht zal begeven, en zich verder alleen met de opvoeding harer kinderen zal bezig houden.

— De verleden jaar te Parijs gehouden vergadering van katholieke prelaten en andere geestelijken, behoorende tot de dioceses van Parijs, heeft ook een besluit genomen „tegen de dwalingen, welke de grondslagen der geregtigheid en der liefde omstooten," dat is voornamelijk tegen de leeringen van het socialismus en communismus. De Aartsbisschop van Parijs heeft thans dit besluit in een breedvoerig mandement ontwikkeld en afgekondigd. Hij betoogt daarin, dat de eigendom een deel is van 's menschen vrijheid, een onwraakbaar regt, uit den arbeid voortvloeijende en door de godsdienst geheiligd; dat de overbrenging van al den eigendom in de hand van den Staat op de ondragelijkste dwingelandij, op slavernij van ziel en ligchaam zou uitloopen; dat de verdeeling der goederen juist de stuitendste ongelijkheid zou te weeg brengen; dat de arbeid heilig en het eigendom onschendbaar is, en in beider gelijkmatige eerbiediging de oplossing der thans aanhangige groote maatschappelijke vraagstukken gezocht moet worden.

19 *Junij.* De opstand in China nam, volgens de laatste berigten, dagelijks toe; de handel leed daardoor zeer. — Tot nu toe beloopt in Frankrijk het getal teekenaars van petitiën tot herziening der constitutie 800,000. De voorstanders der herziening voorspellen dat dit getal tot 2,000,000 zal aangroeijen, anderen zeggen, dat het niet tot de helft daarvan zal komen.

— In het *Evangelical Christendom* is weder een brief, van den 29 Augustus 1850, medegedeeld over de vervolgingen, welke de Christenen op het eiland Madagascar te verduren hebben. Zij zijn nog heviger, dan men naar de vorige berigten reeds vermoedde. Velen zijn gevlugt. Sommigen ook van deze zijn op hunne vlugt gevangen genomen en tot slaven verkocht aan de Arabieren. Die niet vlugtten zijn voor hun leven opgesloten, tot den brandstapel veroordeeld, van rotsen naar beneden geworpen of in stukken gehouwen. Bloedt het hart bij het vernemen dier gruwelen; ook te midden dier ellende is er reden tot dankzegging aan den Heer, die zijne volgelingen aldaar gesterkt heeft, om getrouw te blijven tot in den dood.

Verkorte berigten.

18 *Junij.* Amsterdam telt, volgens de onlangs verschenen lijst der geneeskunstoefenaren in N.-Holland, 140 doctoren in de geneeskunde, 8 doctoren in de heelkunde, 11 doctoren in de vroedkunde, 100 heelmeesters en 67 vroedmeesters, te zamen 234 personen. Het getal apothekers is 189, dat der drogisten 97; vroedvrouwen zijn er 73 en tandmeesters 20. — Voor het thans in aanbouw zijnde oude Mannen- en Vrouwenhuis der Nederduitsche Herv. gemeente te 's Gravenhage, ontvingen Diakenen aldaar onlangs eene gift van tien certificaten 2½ pCt, elk van ƒ1000. — Te Leiden zijn twee personen gearresteerd, die zich met eene goocheltent op de Kermis te Groningen bevonden hebben, en zich daar hebben schuldig gemaakt aan verkrachting van twee meisjes, die zij in hunne tent gelokt hadden. — Op de marktdag van vrijdag l.l. te Leeuwarden heeft eene aan zijn geleider ontsnapte koe vrij wat schrik onder de menigte veroorzaakt; het voortbollende beest heeft aan eene vrouw eene niet onbelangrijke wonde toegebragt, en aan eenige koopwaren schade veroorzaakt; eindelijk is hetzelve in het water geraakt, daaruit weder opgehaald en, ter voorkoming van verdere ongelukken, gedood. — L.l. Donderdag werd de Londensche tentoonstelling door 48.318 personen bezocht. Daaronder bevond zich bijna de geheele volwassen bevolking van drie dorpen in Sussex, die, onder geleide van eenen geestelijke, zich met den spoortrein naar Londen had begeven. Het geheele gezelschap is, na Westminster-hall te hebben bezocht, in geregelden optogt naar het glazen paleis gewandeld, heeft daar eenige uren met belangstelling en niet weinig verbazing de tentoongestelde voorwerpen bezigtigd, en is vervolgens weder in geregelde orde vertrokken. — De bevolking van Liverpool is in de laatste 10 jaren met 123,847 zielen vermeerderd. — De aardappelen belooven in Ierland eenen overvloedigen oogst. — De N. Amerikaansche dagbladen, de laatste volkstelling mededeelende, onderscheiden de Staten aldus: *Vrije Staten.* Vrije inwoners: 13,533,328. Slaven 119. *Slaven Staten* Vrije inwoners: 6,393,757. Slaven 3,175,783. — Men berekent, dat er over 1840 ten minste voor 188 millioen guldens aan goud uit Californie is uitgevoerd. — 19 *Junij.* Naar men verneemt, zegt de *Arnhemsche Courant*, is een Ontvanger van 's Rijks belastingen uit N.-Braband met de kas naar de tentoonstelling te Londen afgereisd. — Men zegt, dat de heer *Rochussen*, na overgave van het bestuur, nog eenigen tijd op Java zou verblijven, ten einde de bevalling zijner vrouw af te wachten, welke in Junij of Julij zou moeten plaats hebben. — De Rijksgebouwen van het nosocomium academicum te Groningen zijn door Z. M. den Koning ter beschikking van het bestuur dier stad gesteld. Zij zullen worden ingerigt tot een algemeen provinciaal-, stads- en akademisch gasthuis. — Het Provinciaal Geregtshof in Zeeland heeft den Griffier bij de Arr. Regtbank te Zierikzee tot eene correctionele gevangenisstraf van acht dagen veroordeeld, ter zake van het ten eigenen bate uit eene door de wet aangewezene bewaarplaats wegnemen en verduisteren van stukken van overtuiging in strafzaken. — De Overijsselsche Maatschappij tot bevordering van landbouw, tuinbouw en veeteelt telt thans 613 leden. — Er wordt bij het Dept. van Financien ernstig aan gedacht, om aan de Staten-Generaal eerlang een wetsontwerp aan te bieden, in substantie de intrekking bepalende van alle de nog in ons rijk aanwezige paarden-posterijen. — De heer *Poitevin* te Parijs wil volstrekt zijn plan volbrengen, om met een luchtballon op te stijgen, waaraan een wagen gehecht is, met twee paarden bespannen en 4 personen er in. — Het *H.bl.* meldt, dat Dr. *Gutzlaff* in eene gedrukte van Hong-Kong gedagteekende circulaire verklaart, dat hij zich aan het zendingswerk onttrok. — In Chili heeft op 2 April zulk eene geweldige aardbeving geheerscht, als men sedert het jaar 1822 niet had ondervonden; een groot gedeelte van de stad Valparaiso was vernield, doch weinigen hadden het leven verloren. — De mijnen in Californie leveren meer op dan tot dusver het geval is geweest. — Uit Singapore wordt gemeld, dat de cholera zoowel daar als op andere plaatsen zich in zorgwekkende mate begon uit te breiden, doch hetgeen, althans te Singapore, voor het oogenblik nog grootere vrees inboezemde, was de menigte tijgers, die op het eiland rondzwierven; in het district Sirangong alleen waren binnen den tijd van weinige weken meer dan 30 menschen door de tijgers weggeroofd en dat veelal op helderen dag en uit geheele gezelschappen arbeiders, die op het veld rotting sneden. Men heeft belangrijke premiën op het dooden van tijgers uitgeloofd.—Den 22 julij en volgende dagen zal te Parijs het vredes-congres gehouden worden. — De matrozen van een Engelschen walvischvaarder meenen in Sept. 1848 sporen van de expeditie van *John. Franklin* ontdekt te hebben. — 20 *Junij.* Uit het medegedeelde zestal voor de vacante predikantsplaats te Groningen is het volgende drietal gemaakt: *Rutgers v. d. Loef* te Leiden, *Moltzer* te Haarlem, *Meijboom* te Nijmegen. — Zoowel in de

stad als in vele plaatsen van de Provincie Groningen is den 17 met veel plegtigheid het halve eeuwfeest der schoolverbetering gevierd. *(Prov. Gron. Ct.)*. — Den 28 Julij e.k. zal er eene totale zonsverduistering plaats hebben, hoedanige hier, behalve in 1654, 1666 en 1788, niet te zien is geweest. De maan, omgeven van een zilverkleurigen ring en de sterren zullen zigtbaar zijn; dezelve begint te 3 uur namiddag. — Op den 16en dezer maand, des namiddags te zes uur, sloeg de bliksem in het huis van den landbouwer *Hindrik Harms Kremer*, te Vrieschelo, ten gevolge waarvan het geheele gebouw in een oogenblik in vollen brand geraakte en tot aan den grond toe afbrandde. Van het boerenbeslag heeft weinig kunnen worden gered, en het verbrande bestaat in vijf kalveren, drie boerenwagens, twee ploegen, een egge, vier mudde boekweit, drie mudde erwten, veertig Nederl. ponden wol en tusschen de 50 en 60 mudde rogge, zoo mede een groot gedeelte van de huismeubelen. Het huis en losse goederen waren, naar men verneemt, tegen brandschade verzekerd. *(Prov. Gron. Ct.)*

Assen, 20 Junij.

De verjaardag van Neerlands Koningin is den 17 hier gevierd door het uitsteken van vlaggen uit de openbare en vele particuliere gebouwen. Het kazerne-gebouw was smaakvol versierd; des middags hielden eenige leden van het garnizoen een gemaskerden optogt, waarbij een pias en een pierrot op een oud paard niet het minst de aandacht tot zich trokken; 's avonds was de kazerne geillumineerd.

— Door de Arr. Regtbank alhier zijn den 18 dezer veroordeeld: *J H*, arbeider te Meppel, ter zake hij met geweld een stoel op het hoofd van *Anna Aarsen* had gedrukt, tot gevangenisstraf van 8 dagen; *H. M.*, arbeider in de Paardelanden, gemeente Zuidwolde, wegens diefstal van een schaap tot gevangenisstraf van 1 jaar; *J. A. L.*, arbeider te Linde en *E. J. de J.*, boerenknecht te Zuidwolde, wegens het met geweld aangrijpen en slaan van *Jantje Hendriks Gruppen*, ieder tot gevangenisstraf van 4 maanden en *f* 8 boete.

— Woensdag voormiddag had in de kazerne alhier een treurig voorval plaats. Omstreeks half elf hoorde men een schot, en naar de plaats gaande, van waar hetzelve gehoord was, vond men den korporaal *Hansen* in zijn bloed badende en reeds dood, hij had de tromp van het geweer in den mond genomen en toen hetzelve afgestoten; het schot had hem het geheele achterhoofd weggenomen, terwijl de kogel in den zolder zat. Er zijn geene redenen voor dezen zelfmoord bekend. De ongelukkige was 24 jaren oud, hij had den vorigen dag het cachot verlaten, waarin hij acht dagen had doorgebragt.

* Men verneemt, dat aanstaande zondag alhier, ten huize van *J. Lambers*, waar de oorspronkelijke Afgescheidenen ter dezer stede hunne godsdienstoefeningen houden, zal prediken en de heilige bondzegelen bedienen de heer *H. A. de Vos*, Predikant te Marrum, en die tot dat gedeelte onder de Afgescheidenen behoort, die de Gereformeerde leer in alle hare zuiverheid belijden, dat is, die niets anders dan den Bijbel als rigtsnoer voor hun geloof erkennen en de formulieren van eenheid aannemen, voor zoo verre dezelve op den Bijbel gegrond zijn.

* Zaturdag den 14 dezer is de overwinning bij Waterloo plegtig herdacht door de Israëlitische gemeente alhier in eene bijeenkomst in de synagoge, *opzettelijk* en alleen daarvoor bestemd. De godsdienstleeraar *Moscoviter* hield eene leerrede naar aanleiding van *Daniël* VI: 23. Hij wees daarbij in krachtige en bondige taal op de hulp Gods, zonder dewelke het den verbonden Mogendheden niet zou zijn gelukt, den overweldiger te overwinnen. De spreker hield tevens de gemeente voor, welke dure verpligting op dezelve rustte, om de in den strijd ongelukkig geworden krijgslieden, die hun leven veil hadden, om den grond hunner inwoning te beschermen, met milde giften te ondersteunen, terwijl hij zijne toehoorders aanspoorde tot vaderlandsliefde, broedermin en vlijt, ten einde waardige en nuttige burgers te zijn van een staat, die door deszelfs weldadige verordeningen ten aanzien der Israëliten, zooveel aanspraak op derzelver dankbaarheid kon maken. Na het eindigen der rede werd 's hemels zegen afgesmeekt op het Hoofd van den Staat, het Koninklijk Huis, de Regering der provincie en van deze stad, en daarmede de openlijke gedachtenisviering besloten.

— De collecte, den 16 dezer alhier gehouden voor het fonds ter ondersteuning van den gewapenden dienst heeft opgebragt *f* 36.44.

— Dingsdag jl. heeft in de Veenhoop te Smilde de aangekondigde vergadering van het genootschap ter bevordering van den landbouw in dit gewest plaats gehad; er waren, waarschijnlijk door het ongunstige weder, slechts weinige leden opgekomen, terwijl er niets van meer algemeen belang is besloten.

— Te Meppel heeft de collecte voor het zendelinggenootschap *f* 87,90 opgebragt

— Volgens de *Steenw. Ct.* is te Dwingelo den 11 dezer een knaapje van 8 à 9 jaren van een steiger bij de kerk, ter hoogte bijna van het dak gevallen, doch heeft geen ander letsel bekomen, dan dat hij een weinig bloedde.

— Onder andere bevorderingen, welke er bij het leger op Java hebben plaats gehad, behoort ook die van den 1en Luitenant *J. F. Schummelketel* van het garnizoensbatt. ter westkust van Sumatra tot kapitein.

— Op de jaarmarkt, den 16 dezer te Coevorden gehouden, waren aangebragt 175 runderen en 45 paarden. De markt was druk bezocht en de handel vrij levendig vooral in runderen, die aanstaande waren te kalven, waarvoor goede prijzen werden besteed. In het jonge vee waren de prijzen laag.

* *Coevorden*, 18 *Junij*. De verjaardag der Koningin is hier gister met de gebruikelijke plegtigheden gevierd. Het slechte weder verhinderde echter de openbare vermakelijkheden, welke alsnu heden middag zullen plaats hebben, als zakloopen, klimmen in de mast enz. Gisteren werden er ook nog eenige geschenken op de groote parade aan militairen uitgereikt, die in schermen, dansen en gijmnastie uitmuntten. H.H. Officieren en eenige burgers hadden een bal, hetgeen tot laat in den morgen met de beste eendragt en het meeste genoegen duurde. Gisteren middag gaven eenige manschappen in eene herberg een assaut d'armes; overal heerschte de meeste orde, hoewel de militairen tot 12 uren in den nacht mogten uitblijven. Heden of morgen zal hier zekere *Wilhelm Vogt* of *Pöhler*, een Hannoveraan, gebragt worden, die hier aan de Hannoversche Justitie zal worden overgeleverd, als beschuldigd van moord en vergiftiging.

* *Hoogeveen* 18 *Junij*. De opbrengst der collecte voor het fonds ter ondersteuning van den gewapenden dienst in de Nederlanden, heden plaats gehad hebbende, is geweest *f* 44-01.

* *Meppel*, 18 *Junij*. Gisteren avond is alhier door de daarbij betrokkene collegien uit het opgegeven twaalftal predikanten voor de vacature ter dezer stede een zestal geformeerd, waarop geplaatst zijn de heeren *Uden Masman* te Vollenhove met 23 van de 24 stemmen, *H. Bakker* te Willemstad met 19, *J. H. Carpentier Alting* te Purmerland met 16, *C. Boon* te Medenblik met 16, *A. J. Schilt* te Bodegraven met 15 en *H. Huguenin* te Zuidwolde met 13 stemmen.

* *Meppel*, 19 *Junij*. Het reeds in het vorig nommer dezer courant vermelde onthaal, door den heer Burgemeester dezer stad en zijne echtgenoote, bij de viering van hun zilveren bruiloft, den armen gegeven, was allezins overvloedig. Onwillekeurig werd men getroffen, zoo vele menschen zoo vergenoegd en smakelijk te zien eten. Allen waren in het zondagspak uitgedoscht. De maaltijd begon en eindigde met godsdienstig gezang, waarna onze Predikant het gelukkige echtpaar en hunne kinderen een treffend heilwoord toesprak, en voor hen den zegen des Allerhoogsten afsmeekte; daarna wekte hij de gasten op tot dankbaarheid, welke woorden weêrklank vonden in de harten der genoodigden, zij bedankten den heer Burgemeester en zijne echtgenoote op het minzaamst voor het onthaal, hun geschonken. Den armen van de Christelijk Afgescheidene gemeente is insgelijks een maaltijd door Zijn Edel Achtb. en echtgenoote aangeboden, terwijl zulks voor die van de Israëlitische gemeente nog zal plaats hebben. De kinderen uit de bewaarschool zijn 's morgens ook nog door het echtpaar op koffij en koek onthaald. De Hemel geve den echtelingen en hunne kinderen duurzaam geluk en ware tevredenheid!

— *Wij zijn verzocht het volgende te plaatsen:*

Den 11 Junij had te Buitenpost 't vergelijkend examen plaats, om den vacanten onderwijzerspost van Augustinusga. Veertig sollicitanten hebben zich aan 't onderzoek onderworpen, met dat gevolg, dat de volgende onderwijzers, alphabetisch gesteld, 't meest uitmuntten: *Bosma*, onderwijzer te Oudwoude; *Dijksterhuis*, ondermeester te Grijpskerk; *Feis*, onderw. te Rottum; *Gelling*, onderw. te Zeijen; *Jansma*, onderm. te Lippenhuizen; *Mast*, onderm. te Langezwaag; *Molema*, onderm. te Veendam; *Roorda*, onderm. te Marrum; *Rosing*, onderm. te Lutjegast; *Velsing*, onderm. te Woudsend; *Venema*, onderm. te Sappemeer; *Wijntjes*, onderw. te Haule. *Dijksterhuis* is tot onderwijzer benoemd.

Allerlei.

In een koffijhuis trad een oudachtig heer een jong mensch „op den voet. Stommerik, riep de laatste, maar de oude „heer antwoordde: Het spijt mij, doch als ik u letsel heb „toegebragt, kan ik het repareren, want ik ben veearts. — Een Franschman, die zich te 's Hage bij een kleermaker een rok had besteld, en de knoopen niet al te digt bij elkaâr wilde gezet hebben, kon dit niet anders uitdrukken dan door: „Niet knoop, knoop, knoop; maar knoop wacht een beetje, „knoop wacht een beetje! — Leer maar braaf, sprak een grootvader tot zijn kleinzoon, dan wordt gij nog-

„eens een geestelijke, en dan beleef ik nog eenmaal het „plezier, dat gij nog eene lijkrede op mij houdt." — Een armen-doctor kwam bij een zieke onder zijne arme patienten en schreef een recept voor. Hiervan sprak hij, moet ge prompt alle uur een lepel nemen. Maar pas goed tijd en maat. Och doctor, hernam de kale duivel, „wees dan zoo vriendelijk om een horologie en een lepel „op het recept voor te schrijven. — De koning van Napels heeft eene bijzondere reden, om de manslagen en moorden in zijn koningrijk niet te straffen. Vijf duizend mijner onderdanen, zegt hij, verlies ik jaarlijks door moord, en als ik nu de moordenaars liet ter dood brengen, zou ik er jaarlijks meer dan tien duizend verliezen. — De kastelein uit den Gouden Leeuw in zekere stad kwam op straat een student tegen, en riep hem alles behalve vriendelijk toe: „Er staan van u nog zes flesschen champ- „pagne bij mij! Nu laat ze dan maar bij mij te huis brengen, antwoorde de student. — Een eerlijke zeeman, die pas schipbreuk had geleden, en zijne lotgevallen in een gezelschap verhaalde, werd door eene oude mevrouw gevraagd, hoe of hij zich gevoelde toen de golven over hem heen sloegen. Zeer nat, mevrouw, zeer nat, antwoordde hij. — Joris, mijn zoon: sprak een vader: zie hier een brief en een dubbeltje; ga naar het postkantoor en frankeer den brief. Jorisje kwam spoedig terug. Vader, riep het kind verblijd, ik heb opgepast dat er niemand bij de bus was, en toen heb ik uw brief er stilletjes voor niet ingestoken. Hier is het dubbeltje terug. *(Zond. bl.)*

Het Schoolgeld in Drenthe. (*)

Ik zou kunnen beginnen met te betoogen, dat niets nadeeliger is, dan dat in de onderscheidene Provincien van hetzelfde rijk verschillende wetten en verordeningen bestaan. Daar ik echter bevreesd ben mij op een mij vreemd terrein te begeven, zal ik mij slechts bij eene verordening in onze provincie bepalen, die strijdig is met den tijdgeest, die de burgerlijke vrijheid aanrandt en in menig opzigt den naam van onbillijk en onregtvaardig in den volsten zin des woords verdient. Wij bedoelen het gedwongen schoolgeld in Drenthe. Zoodra het blijkt uit het memorandum van den burgerlijken stand, dat een kind het zesde jaar is ingetreden, verschijnt een gemeentebeambte met een aanslagbiljet in de schoolgelden, waarop niet vergeten is de juist niet zeer heusche bijvoeging, die trouwens op al de uit krachte der wet gedane quotisatiën voorkomt, namelijk: „Als gij niet betaalt, dan wordt gij vervolgd." Onverschillig, of men het kind al dan niet gelieft of kan ter school zenden, het schoolgeld *moet* er wezen. Wij willen dezen maatregel niet alzijdig afkeuren, dezelve moge, uit een finaneiëel oogpunt beschouwd, niet van doelmatigheid ontbloot wezen, dezelve moge tevens op het geregeld bijwonen der lessen eenen heilzamen invloed uitoefenen, zulks lost echter nog geenszins de vraag op: Waarom ik als Drenthenaar contribuabel ben voor een fonds, waarvan ik als Hollander bevrijd ben? Hierdoor is nog in geenen deele gewettigd de inbreuk op mijne individuële vrijheid, hoedanig en op welke wijze ik mijne kinderen eene wetenschappelijke vorming verkies te geven. Levert deze maatregel in het algemeen eene belemmering in het ouderregt op, voor den Israëliet in het bijzonder is hij eene verregaande onredelijkheid. Immers deze is uit den aard der zaak veel drukkender dan anders geloovigen belast. Deze moet de kosten van zijne eeredienst, kerkonderhoud en godsdienstonderwijs uit eigene fondsen bestrijden; is het nu geen schreeuwend onregt, dat men hem nog bovendien de bezoldiging van den Christen-onderwijzer op de schouders werpt? Iedere eenigzins welgeordende Israëlitische gemeente bezit eenen godsdienstonderwijzer, die, bij Koninklijk besluit van 21 Oct. 1838, niet als zoodanig mag worden toegelaten, alvorens hij (om den 2den rang als godsdienstonderwijzer te behalen) den 3den rang bij eene Provinciale Commissie van Onderwijs heeft erlangd. Welk ander doel zoude de wetgever hiermede anders beoogd hebben, dan den Israëliet de kosten voor het onderwijs zooveel mogelijk te verligten en dragelijk te maken. Waarom wordt dit in Drenthe niet begrepen? Waarom moet hier de weinig bedeelde onder de Israëliten evenzeer als de rijkste onder de Christenen voor het schoolfonds contribuëren, en wanneer hij deswegens zijn bezwaar aan het een of ander lid des gemeentebesturs kenbaar maakt, dat, hoe groot gunsteling van Plutus ook, zeer Spartaansch in opschik is, met het bespottelijke en kleingeestige argument wordt afgewezen, „dat deze op Sabbath en feestdagen eene fiksche zwarte jas draagt." Waarom moet ik als Israëlitische godsdienstonderwijzer voor mijne kinderen aan eene Christelijke school contribuëren? Ik zal hier geene Jeremiaden aanheffen, wegens de exceptionele behandeling van den Israel. onderwijzer; ik zal evenmin klagen, dat men dezen nergens, dan bij het afnemen der examens met zijnen Christ. ambtgenoot op ééne lijn plaatst, maar dan moet men mij op mijn geïsoleerd standpunt ook ongemoeid laten en mij onder geene bedreiging van executie dwingen het fonds ter bezoldiging van den meer bevoorregten onderw. te helpen schragen. Bezit het gemeentebestuur geene middelen, om een onderwijzer behoorlijk te salarieren, laat men dan het nadeelig saldo over de gansche gemeente gelijkmatig verdeelen; zoodoende, zal de kinderlooze rijke en de door de fortuin begunstigde, wiens kinderen de school zijn ontwassen, het belang der minder gegoeden helpen bevorderen.

Het zoude mij zeer aangenaam zijn, de aandacht der onderscheidene Israëlitische schoolcommissien in dit gewest op deze ernstige aangelegenheid gevestigd te hebben. Ik raad tevens mijne gemeenteleden, om niet bij dezen of genen stoel- of koekbakker hunne grieven bloot te leggen, maar, in overeenstemming met andere belangstellende gemeenten, hunne grondige bezwaren aan de Edel Gr. Achtb. Heeren Gedeputeerde Staten kenbaar te maken.

Smilde, 13 *Mei*. *Een voorstander van billijkheid.*

(*) Dit stuk is ons reeds voor eenigen tijd met verzoek om plaatsing, toegezonden; plaatsgebrek heeft ons verhinderd, hetzelve eerder op te nemen, terwijl wij van de verleende vrijheid om hetzelve eenigzints te bekorten, gebruik hebben gemaakt. Welligt komen wij spoedig op het hier behandelde onderwerp en speciaal op de in ons oog gegronde bezwaren ten aanzien van de Israëlitische Godsdienst-onderwijzers terug. RED.

Heden overleed, na eene langdurige ziekte, onze geliefde vader *J. J. Werners*, in den ouderdom van ruim 62 jaren.

Ruinerwold, 15 *Junij* 1851.

J. J. WERNERS,
F. WERNERS, — STEENBERGEN.

Ik verklaar uit waarheidsliefde en in de hoop, dat het voor anderen nuttig kunne zijn, dat mijne vrouw, *Jannetje Kraan*, sedert twee jaren aan eene hevige rheumathische ziekte geleden heeft en wel zoo erg, dat zij geheel stijf en hulpeloos ook de minste huisselijke bezigheid niet konde verrigten. Zij heeft nu sedert vier weken een **GOLDBERGERSCHEN KETTING** gedragen, die ik bij *Dirks*, in Leiden gekocht heb en is geheel weer beter. DIRK VAN DER ZWAAN.

Langerdar, bij Leiden, 22 *Jan.* 1851.

De echte kettingen met het rosabandje zijn in de onderstaande depôts te bekomen voor *f* 1.80, *f* 2.70, *f* 3.60 en *f* 5.40.

Amsterdam, Verkoophuis.	's Hage, *Sack* en *Co.*
Assen, *H. P. A. van Gorcum.*	Kampen, Mej. *M. Vooght.*
Arnhem, *Tikkel.*	Leeuwarden, *S. S. Postma.*
» *R. B. de Roos.*	Meppel, *H. J. Gelderman.*
Deventer, wed. *Louwerens.*	Rotterd., *J. A. Klinger* en *Co.*
» *J. Muller.*	Sneek, *P. T. Potma.*
Groningen, *R. Hartman.*	Utrecht, *Ferd. Meijer.*
Haarlem, *J. Larsen.*	Zwolle, *A. A. v. d. Kolk.*

en in andere steden van ons Rijk.

COEVORDEN, 16 *Junij*. Rogge *f* 6.00. Boekweit *f* 5.50. Boter ned. pond *f* 0.45. Zetting: 6 p. roggebrood *f* 0.46.

HOOGEVEEN, 17 *Junij*. Rogge *f* 5.97½. Boekweit *f* 5.75; Haver *f* „.„. Boter n. pond *f* 0.52. Honig n. pond *f* 0.00.

Ter markt aangeb.: 70 mud. rogge; 43 m. boekweit, 0 m. haver; 240 p. boter; 0 p. honig. Zetting: 6 p. roggeb. *f* 0.44.

ASSEN, 19 *Junij*. Rogge *f* 5.70 a *f* 5.35. Boekweit *f* 6.00 a *f* 5.00. Aardapp. *f* 2.20 a *f* 1.50. Boter ned. p. *f* 0.55 a *f* 0.50. Hooi 0 N.p. *f* „.„. Stroo 100 N.p. *f* 2.75.

Aantal: 169 mud Rogge; 30 mud Boekweit; 40 mud. Aardapp.; 400 n. pond Boter; 0 n. pond Hooi; 2000 n. pond Stroo; 47 Wagens. — Zetting van 19 Junij: 6 pond roggebrood *f* 0.46.

GRONINGEN, 17 *Junij*. Tarwe *f* 7.75 a *f* 6.00. Rogge N. *f* 4.45 a *f* 5.25 O. *f* 5 50 a *f* 5.80. Boekweit, zand *f* 5.35 a *f* 5.50, veen *f* 4.75 a *f* 5.00. Garst *f* 4.10 a *f* 4.60. nieuwe zomer *f* „.„ a *f* „.„, knobbe *f* 4.60 a *f* 4.90. Dikke haver *f* 2.90 a *f* 3.75 Voerhaver *f* 2.75 a *f* 3.05, Paardeboonen *f* 5.00 a *f* 5.50. Koolzaad *f* 8.50 a *f* 9.60. Gort grove *f* 6.75 a *f* 7.40, parel 100 ned. pond. *f* 10.00 a *f* 11.50. Raapolie per vat *f* 30.50 Boter ¼ ton *f* 23.50.

STEENWIJK, 16 *Junij*. Rogge *f* 5.60 a *f* 5.95. Haver *f* „.„ a *f* „.„. Boter ⅛ vat *f* 12.25.

OLDEMARKT, 14 *Junij*. Boter ⅛ vat *f* 12.50 a *f* 13.00.

AMSTERDAM, 18 *Junij*. Werk. Sch. 2½ pct. 58 a $58\frac{1}{16}$; dito 3 pct $68\frac{1}{4}$ a $68\frac{5}{16}$; dito 4 pct. $88\frac{1}{16}$ a $88\frac{3}{4}$.

STUKKEN van *f* 10.00 *f* 9.70 a *f* 9.75.

Te *Assen*, VAN GORCUM & COMP., Provinciale Drukkers